

Súd: Najvyšší súd SR
Spisová značka: 8Cdo/191/2016
Identifikačné číslo spisu: 6314200916
Dátum vydania rozhodnutia: 14.06.2017
Meno a priezvisko: JUDr. Oľga Trnková
Funkcia: sudca
ECLI: ECLI:SK:NSSR:2017:6314200916.1

ROZSUDOK

Najvyšší súd Slovenskej republiky v spore žalobcu Ing. B. A., bytom M., proti žalovanému K. A., bytom M., zastúpenému AK JUDr. Andrea Slezáková s.r.o., so sídlom v Banskej Bystrici, Robotnícka 10, IČO: 36 860 999, za účasti intervenientov na strane žalobcu 1/ H. A., bytom M., 2/ V. A., bytom M., a 3/ Y. A., bytom M., o určenie vlastníctva k nehnuteľnostiam, vedenom na Okresnom súde Brezno pod sp.zn. 4C/2/2014, o dovolaní žalovaného proti rozsudku Krajského súdu v Banskej Bystrici z 26. mája 2016 sp.zn. 16Co/497/2015, takto

rozhodol:

Dovolanie o d m i e t a.

Žalobca má nárok na náhradu trov dovolacieho konania.

Odôvodnenie

1. Okresný súd Brezno (ďalej len „súd prvej inštancie“) rozsudkom z 27. februára 2015 č.k. 4 C 2/2014-130 určil, že nehnuteľnosti vedené na LV č. XXXX, okres Brezno, obec S., k.ú. S., na Okresnom úrade Brezno, odbor katastrálny ako parcely registra KN-C č. XXXX/XX trvalé trávne porasty vo výmere 3 348 m² a KN-C č. XXXX/XX ako ostatné plochy vo výmere 276 m² sú vo výlučnom vlastníctve Ing. B. A., r.č. XXXXXX/XXX, bytom M., občana Slovenskej republiky, v podiele 1/1. Výslovil, že o trovách konania rozhodne do 3 dní po právoplatnosti rozhodnutia vo veci samej.

2. Krajský súd v Banskej Bystrici (ďalej len „odvolací súd“) na odvolanie žalovaného rozsudkom z 26. mája 2016 sp.zn. 16Co/497/2015 napadnutý rozsudok ako vecne správny potvrdil. V celom rozsahu sa stotožnil s dôvodmi napadnutého rozhodnutia. Uviedol, že rozhodnutie súdu prvej inštancie vychádza z dostatočne zisteného skutkového stavu veci, na ktorý súd prvej inštancie aplikoval správne ustanovenia právnych predpisov. Rozsudok súdu prvej inštancie je riadne odôvodnený v súlade s ust. § 157 ods. 2 O.s.p. Súd prvej inštancie sa vypořadal s každou jednotlivou námietkou žalovaného, na ktoré poukazoval v konaní a následne i v samotnom odvolaní.

3. Proti tomuto rozsudku odvolacieho súdu v spojení s rozsudkom súdu prvej inštancie podal dovolanie žalovaný, prípustnosť ktorého vyvodzoval z § 420 písm. f/ a § 421 ods. 1 písm. c/ CSP. Mal za to, že rozhodnutie odvolacieho súdu ako aj rozhodnutie súdu prvej inštancie sú nezákonné a nesprávne. Vo vzťahu k § 420 písm. f/ CSP uviedol, že zákonným sudcom, ktorému bola vec pridelená náhodným elektronickým výberom v danej veci bol JUDr. Ondrej Kekeňák, PhD. a opatrením predsedníčky Okresného súdu Brezno zo dňa 16. decembra 2014 vydaným v zmysle Rozvrhu práce Okresného súdu Brezno na rok 2014 došlo v danej veci k zmene zákonného sudcu, namiesto zákonného sudcu sa novým sudcom stala JUDr. Stanislava Padúchová. Mal za to, že ak v priebehu súdneho konania dôjde k zmene zákonného sudcu, musí byť zo spisového materiálu zrejmé z akého dôvodu a na základe čoho k zmene sudcu došlo. Súčasťou spisového materiálu preto musí byť nielen potvrdenie o prevzatí a pridelení veci inému sudcovi, ale aj ďalší doklad preukazujúci dôvod zmeny zákonného sudcu. Procesný postup, v ktorom vo veci strany nerozhodol zákonný sudca alebo senát, resp. zriadený v súlade so zákonom, je nezlučiteľný s garanciami vyplývajúcimi z čl. 48 ods. 1 Ústavy SR, ako aj čl. 6 ods. 1 Dohovoru. Rozhodnutie vydané v takomto konaní nemôže byť ústavne akceptovateľné. Vo vzťahu k dovolaciemu dôvodu podľa § 421 ods. 1 písm. c/ CSP uviedol, že v danom prípade nie je na strane žalobcu splnená jedna zo základných procesných podmienok určovacej žaloby a to preukázanie naliehavého právneho záujmu žalobcu na podanej žalobe. Súd prvej inštancie ako aj odvolací súd sa s uvedenou skutočnosťou nevysporiadali a poukázal na rozsudok NS SR 4Cdo 130/2007. Namietal, že odôvodnenie napadnutých rozsudkov nespĺňa podmienku spravodlivého procesu. Navrhol, aby dovolací súd napadnuté rozhodnutie odvolacieho súdu, ako aj rozhodnutie súdu prvej inštancie zrušil a vec vrátil súdu prvej inštancie na ďalšie konanie.

4. Žalobca navrhol dovolanie zamietnuť. Podľa jeho názoru vo vzťahu k dovolaciemu dôvodu podľa § 420 písm. f/ CSP sa dovolateľ odvoláva na judikatúru ÚS SR a ESJP a ich právne vety, ktoré v tomto konkrétnom prípade nemožno aplikovať z hľadiska údajného porušenia práv dovolateľa, lebo postup predsedu súdu v tomto konaní vzhľadom na aktuálnu situáciu na Okresnom súde Brezno bol v danom čase v súlade s § 51 a nasl. a § 92 zák.č. 757/2004 Z.z. a § 174 a nasl. vyhl. č. 543/2005 Z.z. Vo vzťahu k dovolaciemu dôvodu podľa § 421 ods. 1 písm. c/ CSP uviedol, že v danej veci je dlhodobou ustálená súdna prax a judikatúra, ako aj jednotné stanovisko odborných autorít z teórie aj z praxe, preto dovolací dôvod ani podľa tohto zákonného ustanovenia neexistuje.

5. Najvyšší súd ako súd dovolací (§ 35 CSP) po zistení, že dovolanie podala v stanovenej lehote (§ 427 ods. 1 CSP) strana zastúpená v súlade so zákonom (§ 429 ods. 1 a 2 CSP), v ktorej neprospech bolo napadnuté rozhodnutie vydané (§ 424 CSP), bez nariadenia pojednávania (§ 443 CSP) dospel k záveru, že dovolanie treba odmietnuť. Stručné odôvodnenie (§ 451 ods. 3 veta prvá CSP) rozhodnutia dovolacieho súdu je uvedené v nasledovných bodoch.

6. V danom prípade bolo dovolanie podané po 1. júli 2016, kedy nadobudol účinnosť nový civilný procesný kódex. Dovolanie aj podľa novej právnej úpravy nie je „ďalším odvolaním“ a dovolací súd nesmie byť vnímaný (procesnými stranami ani samotným dovolacím súdom) ako tretia inštancia, v rámci konania ktorej by bolo možné preskúmať akékoľvek rozhodnutie odvolacieho súdu [pozri napríklad rozhodnutia sp.zn. 1 Cdo 113/2012, 2 Cdo 132/2013, 3 Cdo 18/2013, 4 Cdo 280/2013, 5 Cdo 275/2013, 6 Cdo 107/2012 a 7 Cdo 92/201.

7. Už v rozhodnutiach vydaných do 30. júna 2016 najvyšší súd opakovane vyjadril záver aktuálny aj v súčasnosti, v zmysle ktorého právo na súdnu ochranu nie je absolútne a v záujme zaistenia právnej istoty a riadneho výkonu spravodlivosti podlieha určitým obmedzeniam. Toto právo, súčasťou ktorého je tiež právo domôcť sa na opravnom súde nápravy chýb a nedostatkov v konaní a rozhodovaní súdu nižšieho stupňa, sa v civilnom sporovom konaní zaručuje len vtedy, ak sú splnené všetky procesné podmienky, za splnenia ktorých môže súd konať a rozhodnúť o veci samej. Platí to pre všetky štádiá konania, vrátane dovolacieho konania (1 Cdo 6/2014, 3 Cdo 357/2015, 4 Cdo 1176/2015, 5 Cdo 255/2014, 8 Cdo 400/2015). Otázka posúdenia, či sú, alebo nie sú splnené podmienky, za ktorých sa môže uskutočniť dovolacie konanie, patrí do výlučnej právomoci dovolacieho súdu.

8. O všetkých mimoriadnych opravných prostriedkoch platí, že narušenie princípu právnej istoty strán,

ktorých právna vec bola právoplatne skončená (meritórnym rozhodnutím predstavujúcim res iudicata), musí byť vyvážené sprísnenými podmienkami prípustnosti. Právnu úpravu dovolania a dovolacieho konania, ktorá stanovuje podmienky, za ktorých môže byť výnimočne prelomená záväznosť už právoplatného rozhodnutia, nemožno interpretovať rozširujúco; namiesto je tu skôr reštriktívny výklad (3 Cdo 319/2013, 1 Cdo 348/2013, 3 Cdo 357/2016, 3 ECdo 154/2013, 3 Cdo 208/2014).

9. Naďalej je tiež plne opodstatnené konštatovanie, že ak by najvyšší súd bez ohľadu na neprípustnosť dovolania pristúpil k posúdeniu vecnej správnosti rozhodnutia odvolacieho súdu a na tom základe ho prípadne zrušil, porušil by základné právo na súdnu ochranu toho, kto stojí na opačnej procesnej strane [porovnaj rozhodnutie Ústavného súdu Slovenskej republiky (ďalej len „ústavný súd“) sp.zn. II. ÚS 172/03].

10. Naznačenej mimoriadnej povahe dovolania zodpovedá aj právna úprava jeho prípustnosti. V zmysle § 419 CSP je proti rozhodnutiu odvolacieho súdu dovolanie prípustné, (len) ak to zákon pripúšťa. To znamená, že ak zákon výslovne neuvádza, že dovolanie je proti tomu - ktorému rozhodnutiu odvolacieho súdu prípustné, nemožno také rozhodnutie (úspešne) napadnúť dovolaním. Rozhodnutia odvolacieho súdu, proti ktorým je dovolanie prípustné, sú vymenované v ustanoveniach § 420 a 421 CSP.

11. Dovolací súd je dovolacím dôvodom viazaný (§ 440 CSP). Dovolacím dôvodom je nesprávnosť vytýkaná v dovolaní (porovnaj § 428 CSP). Pokiaľ nemá dovolanie vykazovať nedostatky, ktoré v konečnom dôsledku vedú k jeho odmietnutiu podľa § 447 písm. f/ CSP, je (procesnou) povinnosťou dovolateľa vysvetliť v dovolaní, z čoho vyvodzuje prípustnosť dovolania a označiť v dovolaní náležitým spôsobom dovolací dôvod (§ 420 alebo § 421 CSP v spojení s § 431 ods. 1 CSP a § 432 ods. 1 CSP). V dôsledku spomenutej viazanosti dovolací súd neprejednáva dovolanie nad rozsah, ktorý dovolateľ vymedzil v dovolaní uplatneným dovolacím dôvodom.

12. Žalovaný prípustnosť podaného dovolania vyvodzoval z § 420 písm. f/ CSP a súčasne z ustanovenia § 421 ods. 1 písm. c/ CSP.

13. Otázka možnosti súbežného uplatnenia dôvodov prípustnosti dovolania v zmysle týchto ustanovení CSP bola riešená veľkým senátom občianskoprávneho kolégia najvyššieho súdu, ktorý v uznesení z 19. apríla 2017 sp.zn. 1 VCdo 2/2017 konštatoval, že: a/ kumulácia dôvodov prípustnosti dovolania v zmysle § 420 a § 421 CSP je neprípustná, b/ ak sú v dovolaní súbežne uplatnené dôvody prípustnosti podľa oboch uvedených ustanovení, dovolací súd sa pri skúmaní prípustnosti dovolania obmedzí len na posúdenie prípustnosti dovolania z hľadiska § 420 CSP, c/ ak sú v dovolaní uplatnené viaceré vady zmätočnosti uvedené v § 420 písm. a/ až f/ CSP, dovolací súd sa pri skúmaní prípustnosti dovolania obmedzí výlučne na skúmanie prípustnosti dovolania z hľadiska existencie tej vady zmätočnosti, ktorá je v tomto ustanovení uvedená na prednejšom mieste.

14. Uvedeným rozhodnutím veľkého senátu, ktoré je dostupné aj na internetovej stránke najvyššieho súdu (www.nsud.sk), sú senáty najvyššieho súdu viazané (§ 48 ods. 3 veta prvá CSP).

15. Trojčlenný senát 8 C najvyššieho súdu, riadiac sa právnymi závermi vyjadrenými v označenom rozhodnutí veľkého senátu, skúmal prípustnosť dovolania žalovaného len podľa ustanovenia § 420 CSP (nezaoberal sa teda prípustnosťou jeho dovolania z hľadiska ustanovenia § 421 CSP).

16. V danom prípade dovolateľ uplatnil dovolací dôvod podľa § 420 písm. f/ CSP, ním uvedený obsah však zodpovedá dovolaciemu dôvodu uvedenému v § 420 písm. e/ CSP. Tento dovolací dôvod nie je daný, pretože z Opatrenia predsedníčky Okresného súdu Brezno zo 16. decembra 2014 zn. Spr 1176/14 (č.l. 113) vyplýva, že v zmysle čl. III. ods. 1 písm. b/ a c/ Rozvrhu práce Okresného súdu Brezno na rok 2014 po prerokovaní a schválení v pléne sudcov Okresného súdu Brezno dňa 16. decembra 2014, sa náhodným výberom prerozdeľujú už pridelené veci z registra 3C, 4C, 5C, 6C, 7C. Z uvedeného teda vyplýva, že na základe opatrenia predsedníčky Okresného súdu Brezno vydaným v zmysle Rozvrhu práce Okresného súdu Brezno na rok 2014 došlo v danom spore k zmene zákonného sudcu z JUDr. Ondreja Kekeňáka, PhD. na zákonnú sudkyňu JUDr. Stanislavu Padúchovú.

17. Dovolací súd dodáva, že zo zápisnice o pojednávaní zo dňa 27. februára 2015 (č.l. 117), ktorého sa zúčastnil aj dovolateľ spolu so svojou právnou zástupkyňou JUDr. Máriou Stahovcovou, nevyplýva, že by mali k novému zákonnému sudcovi námietky. Tiež v odvolaní proti rozsudku Okresného súdu Brezno č. k. 4C/2/2014-130 z 27. februára 2015 nebola vznesená námietka, že vo veci rozhodoval nezákonný sudca.

18. Z týchto dôvodov dospel najvyšší súd k záveru, že dovolanie žalovaného nie je podľa § 420 písm. g/ CSP prípustné. Najvyšší súd preto jeho dovolanie odmietol podľa § 447 písm. c/ CSP.

19. Toto rozhodnutie prijal senát najvyššieho súdu pomerom hlasov 3 : 0.

Poučenie:

Proti tomuto uzneseniu nie je prípustný opravný prostriedok.